

NÉMETH ZOLTÁN

Kassák

A magyar irodalom bombázása,
pontosabban a kötött formák
elpusztításának terve eleinte
nem kecsegtetett túl sok reménnyel,
néhány évtized alatt azonban
a totális háború végül teljes győzelmet
aratott.

Lázás, lobogó sorok zúdultak
a magyar költészetre zuhanórepülésben,
kiáltványok repkedtek, gyomrukból
több tonnányi érc hullott a lírára,
nem kímélve verset, verssort,
költőt, egész életműveket.

A jambusok, hexameterek, verslábak
napokig égtek az emésztő tűzben.

Megolvadtak az évezredes formák,
az évszázadok alatt kicsiszolt csillár
leszakadt.

Az időmértékes költészet
törmelékei betemették az elhasznált
strófaszerkezeteket, az irtózatossá
először levegőbe röpítette, majd
darabokra törte és szétporlasztotta
a költészet zenéjét.

A rím és környéke:
mielőtt felmérnénk a pusztítás erejét,
ismerkedjünk meg a rímekkel,
e csodás szerkezettel,
a magánhangzók és mássalhangzók

mennyei zenéjével,
a váratlanság lüktető hangjaival!
A tiszta rím tökéletes alakjával,
a csoportrím monoton szépségével,
a páros rím tiszta, ősi erejével.

Merthogy ebből a szépségből
szinte minden elveszett.

Az áldozatokról illik megemlékezni:
több ezer verssor, több száz költő,
egész életművek,
hirtelen minden elavult,
semmivé foszlott.

Az elveszett tudás híján
megközelíthetetlenné vált,
ami valaha érték volt,
és elérhetetlenné,
mint egy szó,
amelyet félúton visszanyel
a gége.

És bár a nyelven új vetés lobog,
ugyan ki tud beszélni ma már
a madarak nyelvén?